

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ – ВАРНА
ФИНАНСОВО-СЧЕТОВОДЕН ФАКУЛТЕТ
КАТЕДРА „ФИНАНСИ“

Приета от ФС (протокол №/ дата):

УТВЪРЖДАВАМ:

Приета от КС (протокол №/ дата):

Декан:

(доц. д-р Хр. Благойчева)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: „БАНКОВО ДЕЛО“

ЗА СПЕЦ: „Счетоводство и одит“; ОКС „бакалавър“ – дистанционно обучение

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 3; СЕМЕСТЪР: 5

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 180 ч.; в т.ч. аудиторна 9 ч.

КРЕДИТИ: 6

РАБОТЕН ЕЗИК: български

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО (часове)</i>
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	9
В т.ч.:	
• ЛЕКЦИИ	6
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия)	3
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	171
В т.ч.:	
• ЗАДЪЛЖИТЕЛНИ КОНСУЛТАЦИИ	6
• САМОПОДГОТОВКА	165

Изготвили програмата:

1. ....
(доц. д-р Любомир Георгиев)

2. ....
(доц. д-р Недялко Вълканов)

Ръководител катедра: .....
„Финанси“ (проф. д-р Стефан Вачков)

I. АНОТАЦИЯ

Този курс има за задача да даде базисни и специализирани знания на студентите в областта на:

- видовете банки и бизнес моделите на банкиране;
- икономиката на търговското банкерство;
- сделките на банките паричните и капиталови пазари (инвестиционно банкерство);
- платежното посредничество на банките;
- новата конкурентна среда на пазара на банкови продукти и услуги – ролята на ФинТех-компаниите;
- макроструктурата и стабилността на банковата система;
- следкризисното регулиране на банковите институции.

Курсът възприема банковата структура, технологията на сделките, банковата политика и взаимоотношенията между банките, небанковите финансови институции, индивидуалните и корпоративни клиенти, характерни за модерните банкови системи. Специално внимание се отделя както на базисните сделки, типични за търговските банки (депозитни и кредитни сделки, платежно посредничество), така и на предлагането на съвременни банкови продукти и услуги, такива като инвестиционно посредничество на капиталовите пазари, брокерски услуги, секюритизация и управление на активи на клиенти.

Приложението на знанията и уменията се изразява в способността на студентите да:

- познават и сравняват бизнеса на различните категории банкови институции и моделите на организация на банковия бизнес;
- анализират структурата на финансовите отчети на банките и на тази основа да правят оценка за състоянието и стабилността им;
- обясняват съвременните промени в банковия бизнес, настъпили в резултат на дерегулирането и секюритизацията на активи;
- анализират предизвикателствата, които отправят към банките ФинТех компаниите;
- познават новата регулаторна среда, в която оперират банковите институции след Глобалната финансова криза от 2009-2010 г.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

№.	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ
ТЕМА 1. БАНКОВИ ИНСТИТУЦИИ	
1.1.	Възникване и еволюция на банките
1.2.	Видове банки
1.3.	Финансови конгломерати
ТЕМА 2. МОДЕЛИ НА БАНКИРАНЕ	
2.1.	Обвързано и транзакционно банкиране
2.2.	Универсално и специализирано банкиране
2.3.	Традиционно и модерно банкиране

2.4.	Конвенционално и ислямско банкиране
ТЕМА 3. БАЛАНСОВ ОТЧЕТ И ИЗВЪНБАЛАНСОВИ СДЕЛКИ НА БАНКИТЕ	
3.1.	Структура на балансовия отчет на търговските банки
3.2.	Извънбалансови сделки на банките
ТЕМА 4. ДОХОД, ПЕЧАЛБА И ИНДИКАТОРИ ЗА АНАЛИЗ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ БАНКОВАТА ДЕЙНОСТ	
4.1.	Прогнозиране на дохода и печалбата на банките
4.2.	Структура на отчета за доходите и формиране на банковата печалба
4.3.	Индикатори за анализ на резултатите от банковата дейност
ТЕМА 5. ПАРИЧЕН ПАЗАР И БАНКОВАТА ЛИКВИДНОСТ	
5.1.	Основни характеристики на паричния пазар
5.2.	Обзор на инструментите на паричния пазар
5.3.	Специфика на търгуемите инструменти на паричния пазар
5.4.	Възможности за пазарно управление на банковата ликвидност
ТЕМА 6. КАПИТАЛОВ ПАЗАР: БАНКИТЕ КАТО БРОКЕРИ И ДИЛЪРИ НА ЦЕННИ КНИЖА	
6.1.	Капиталов срещу паричен пазар
6.2.	Инструменти на капиталовия пазар
6.3.	Брокерско-дилърски сделки на банките
ТЕМА 7. ПЛАТЕЖНИ СИСТЕМИ	
7.1.	Същност и основни понятия
7.2.	Видове платежни системи
7.3.	Роля на централните банки
7.4.	Платежните системи в еврозоната
7.5.	Глобални платежни системи
ТЕМА 8. FINTECH И БАНКОВО ПОСРЕДНИЧЕСТВО	
8.1.	FinTech: същност и драйвъри
8.2.	Сегменти на FinTech индустрията
8.3.	Поглед в бъдещето: премахване или допълване на банковото посредничество
ТЕМА 9. БАНКОВАТА СИСТЕМА: ИНСТИТУЦИОНАЛНА СТРУКТУРА И СТАБИЛНОСТ	
3.1.	Институционална структура на банковата система
3.2.	Типология на банковите системи
3.3.	Надеждност и стабилност на банките и банковата система
ТЕМА 10. ГЛОБАЛНАТА ФИНАНСОВА КРИЗА И ПРОМЕНИТЕ В БАНКОВОТО РЕГУЛИРАНЕ	
4.2.	Предпоставки за регулиране на банките
4.3.	Типове регулаторни структури
4.4.	Глобалната финансова криза от 2007-2009 г.
4.5.	Промените в регулаторните системи

III. ФОРМИ НА КОНТРОЛ

№. по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриален (текущ) контрол		
1.1.	Онлайн тест за текущ контрол	1	30
1.2.	Индивидуално задание за текущ контрол	1	51
Общо за семестриален контрол:		2	81
2.	Сесиен (краен) контрол		
2.1.	Изпит (присъствен комбиниран тест)	1	90
Общо за сесиен контрол:		1	90
Общо за всички форми на контрол:		3	171

IV. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА (ОСНОВНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Вачков, Ст., Георгиев, Л., Камеларов, Ат. (2009). *Въведение в банковото дело*. Варна: Стено.
2. Георгиев, Л., Вълканов, Н. (2014). *Финансово посредничество*. Варна: Стено.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА (ДОПЪЛНИТЕЛНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Вачков, Ст. (2015). *Иновациите – новата нормалност в банкирането*. Варна: Наука и икономика.
2. Вълканов, Н. (2019). *Compliance в помощ на финансовото регулиране*. Варна: Наука и икономика.
3. Георгиев, Л., Вачков, Ст., Вълканов Н., Ямболов, А. (2017). *Конкурентност и стабилност на банковата система в България*. Варна: Наука и икономика.
4. Георгиев, Л. (2016). Финансиализация, свръхбанкиране и реформата в европейската регулаторна архитектура. // В: „*Финансовата наука - между догмите и реалността*”, Варна: Наука и икономика, с. 157-190.
5. Георгиев, Л. (2014). Секюритизация, банкови бизнес модели и финансова стабилност. *Известия на Съюза на учените – Варна*, Серия „Икономически науки”, с. 13-20.
6. Мишкин, Фр. С. (2014). *Теория на парите, банковото дело и финансовите пазари*. София: Изток-Запад.
7. De Naan, J., Oosterloo, S., Schoenmaker, D. (2015). *Financial Markets and Institutions: a European Perspective*. Third Edition, Cambridge University Press.
8. Financial Stability Board (2019). *FinTech and market structure in financial services: Market developments and potential financial stability implications*.
9. Закон за кредитните институции (www.bnb.bg).